

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul VI — Nr. 209

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 11 august 1994

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>	<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
LEGI ȘI DECRETE		DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
77. — Lege privind asociațiile salariaților și membrilor conducerii societăților comerciale care se privatizează	1—5	85. — Decizie cu privire la constituționalitatea Legii privind asociațiile salariaților și membrilor conducerii societăților comerciale care se privatizează	6—8
155. — Decret cu privire la promulgarea Legii privind asociațiile salariaților și membrilor conducerii societăților comerciale care se privatizează	6		

LEGI ȘI DECRETE

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

privind asociațiile salariaților și membrilor conducerii societăților comerciale care se privatizează

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. — Pentru dobândirea de acțiuni ale societăților care se privatizează potrivit Legii nr. 58/1991, salariații și membrii conducerii acestor societăți comerciale se pot constitui în asociații, potrivit prezentei legi.

Art. 2. — Asociația este o persoană juridică constituită de persoanele prevăzute la art. 3, în scopul de a dobândi și de a folosi în condițiile legii, în numele și pentru aceste persoane, acțiuni ale societăților comerciale cu capital majoritar de stat, în vederea privatizării acestora în condițiile legii.

Este permisă constituirea unei singure asemenea asociații în cadrul aceleiași societăți comerciale.

Art. 3. — Pot face parte din asociație :

a) salariații societății comerciale cu contract de muncă încheiat pe durată nedeterminată, cu program de lucru normal sau de cel puțin o jumătate de normă ;

b) membrii conducerii societății comerciale în componența definită la art. 76 din Legea nr. 58/1991 sau managerul societății comerciale, definit la art. 3 lit. b) din Legea nr. 66/1993 privind contractul de management ;

c) foștii salariați ai societății comerciale ;

d) pensionarii care au avut ultimul loc de muncă la societatea comercială ;

e) producătorii agricoli, persoane fizice, care se află în relații contractuale, de furnizori sau beneficiari, cu societatea comercială agroindustrială care se privatizează.

Persoanele prevăzute la alin. 1 lit. a), b), c) și d) pot face parte dintr-o singură asociație. Nu beneficiază de prevederile de la lit. c) foștii salariați care nu au lucrat minimum un an în respectiva societate și cei cărora li s-a desfășurat contractul de muncă din motive imputabile lor.

Lista persoanelor care pot face parte din asociație va fi afișată la sediul societății comerciale care se privatizează, cu 15 zile înainte de convocarea adunării generale constitutive a asociației.

Art. 4. — Asociația poate desfășura numai activitățile prevăzute de prezenta lege.

CAPITOLUL II

Constituirea asociației

Art. 5. — În vederea constituirii asociației, un număr de cel puțin 21 de persoane dintre cele prevăzute la art. 3 aleg dintre ele un comitet de inițiativă format din 3—7 membri, care se înregistrează, cel târziu a doua zi, la consiliul de administrație al societății comerciale.

În cazul în care într-o societate comercială se formează mai multe comitete de inițiativă, acestea fuzionează înainte de convocarea adunării generale de constituire a asociației. Fuzionarea se va realiza pe baza negocierilor purtate între aceste comitete, în prezența reprezentanților Fondului Proprietății de Stat și ai Fondului Proprietății Private la care este arondată societatea comercială.

Art. 6. — Comitetul de inițiativă, ales conform art. 5, asigură elaborarea proiectului de statut al asociației și îndeplinirea formalităților necesare pentru constituirea asociației.

Art. 7. — Societatea comercială este obligată să furnizeze toate informațiile financiare, comerciale și tehnice cerute de comitetul de inițiativă în vederea întocmirii studiului de fezabilitate a privatizării.

Cheltuielile pentru elaborarea studiului de fezabilitate se acoperă de societatea comercială în condițiile art. 26 alin. 2 lit. d) din Legea nr. 58/1991.

Art. 8. — Procedura constituirii asociației este următoarea :

1. comitetul de inițiativă solicită și primește cererile de admitere în asociație de la persoanele prevăzute la art. 3 ;

2. dacă cel puțin 30% din numărul total al salariaților prevăzuți la art. 3 alin. 1 lit. a) au depus cereri de admitere în asociație, comitetul de inițiativă convoacă adunarea generală constitutivă ;

3. în baza studiului de fezabilitate, adunarea generală constitutivă poate decide constituirea asociației și, în acest caz, adoptă statutul și alege primul consiliu de administrație al asociației.

La data alegerii primului consiliu de administrație al asociației, comitetul de inițiativă se dizolvă.

Art. 9. — Statutul asociației trebuie să cuprindă :

a) denumirea și sediul asociației, precum și denumirea societății comerciale ale cărei acțiuni urmează a fi dobândite de către asociație ;

b) obiectul de activitate al asociației ;

c) reprezentanții legali ai asociației ;

d) regulile pentru convocarea adunării generale, validitatea deliberărilor, adoptarea hotărârilor acesteia și modalitățile de vot ;

e) numărul membrilor consiliului de administrație, modalitatea de alegere a acestora, atribuțiile și durata mandatului lor ;

f) criteriile pentru stabilirea quantumului inițial al contribuției fiecărui membru al asociației, limitele maximă și minimă ale acesteia — care trebuie să fie în concordanță cu criteriile de distribuire stabilite la art. 38 —, precum și modalitățile de plată a acestei contribuții ;

g) condițiile de admitere în asociație, de aderare ulterioară, de retragere și de excludere din asociație ;

h) criteriile de distribuire către membrii asociației a acțiunilor cumpărate de asociație și condițiile de transmitere a acțiunilor între persoanele prevăzute la art. 3 ;

i) răspunderea asociației și a membrilor acesteia ;

j) dizolvarea și lichidarea asociației ;

k) orice alte prevederi în legătură cu scopul asociației.

Art. 10. — Constituirea asociației este supusă autorizării de către instanța judecătorească în a cărei rază teritorială își are sediul societatea comercială care se privatizează.

Cererea de înregistrare trebuie însoțită de :

a) procesul-verbal al adunării constitutive ;

b) statutul asociației ;

c) hotărârea de aprobare a constituirii asociației, adoptată de adunarea generală a acționarilor societății comerciale, constituită conform art. 39 din Legea nr. 58/1991 ;

d) dovada existenței patrimoniului inițial al asociației și a sediului acesteia.

Patrimoniul inițial al asociației se constituie din sume depuse de membrii asociației, donații sau alte contribuții de la persoane juridice sau persoane fizice.

Asociația va avea sediul într-un spațiu pus la dispoziție de societatea comercială care se privatizează.

Art. 11. — Instanța judecătorească verifică îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege și va încuviința cererea, dispunând înscrierea asociației în registrul de persoane juridice. Personalitatea juridică a asociației este dobândită pe data înscrierii.

Art. 12. — Orice modificare adusă statutului de către adunarea generală a asociației trebuie comunicată instanței judecătorești în termen de 15 zile de la data adoptării ; judecătorul dispune înscrierea mențiunilor despre această modificare în registrul persoanelor juridice.

CAPITOLUL III

Organizarea asociației

Art. 13. — Organele de conducere ale asociației sunt :

a) adunarea generală ;

b) consiliul de administrație.

SECȚIUNEA I

Adunarea generală

Art. 14. — Adunarea generală este constituită din toți membrii asociației și este organul suprem de conducere al acesteia.

Art. 15. — Adunarea generală are următoarele atribuții :

a) adoptarea și modificarea statutului asociației ;

b) alegerea și revocarea membrilor consiliului de administrație și ai comisiei de cenzori ale asociației ;

c) aprobarea raportului anual al consiliului de administrație al asociației, a bilanțului și a bugetului de venituri și cheltuieli ale asociației ;

d) stabilirea criteriilor de distribuire a acțiunilor cumpărate de asociație către membrii asociației și aprobarea programului de distribuire ;

e) excluderea din asociație ;

f) aprobarea angajării de credite ;
 g) dizolvarea asociației ;
 h) adoptarea oricăror alte hotărâri care, conform statutului, sunt de competența exclusivă a adunării generale.

Art. 16. — Fiecare membru al asociației dispune de un vot.

Art. 17. — Adunarea generală va fi convocată cel puțin o dată pe an.

Adunarea generală extraordinară poate fi convocată în următoarele situații :

a) ori de câte ori este nevoie, din inițiativa consiliului de administrație ;
 b) la cererea scrisă a cel puțin 25% din numărul total al membrilor asociației.

Adunarea generală este legal constituită când la ședință participă majoritatea membrilor ei și adoptă hotărâri valabile cu votul majorității membrilor prezenți.

Convocarea pentru adunarea generală, cu precizarea ordinii de zi, trebuie făcută cu cel puțin 14 zile înainte de data ținerii acesteia, prin înștiințarea, în scris, a tuturor membrilor asociației sau prin înștiințări afișate la locurile de muncă ale acestora.

Art. 18. — Oricare dintre membrii adunării generale poate ataca hotărârile acesteia dacă i-au fost încălcate drepturile legale de asociat.

Cererea se adresează instanței judecătorești competente în termen de 30 de zile de la data adoptării hotărârii pe care o atacă.

SECȚIUNEA A II-A

Consiliul de administrație

Art. 19. — Consiliul de administrație este organul executiv de conducere al asociației, format din 3—7 membri, aleși de adunarea generală, prin vot secret, pe o perioadă de 2—4 ani.

Membrii consiliului de administrație al asociației sunt reeligibili.

Art. 20. — Consiliul de administrație alege dintre membrii săi un președinte și un locțiitor.

Art. 21. — Asociația este reprezentată în fața autorităților publice, în justiție și în relațiile cu terții de către președintele consiliului de administrație sau de către locțiitorul acestuia.

Art. 22. — Nu vor putea fi membri ai consiliului de administrație persoanele care, potrivit legii, au fost declarate incapabile sau au fost condamnate pentru gestiune frauduloasă, abuz de încredere, fals și uz de fals, înșelăciune, delapidare, mărturie mincinoasă, luare sau dare de mită, pentru infracțiuni prevăzute în Legea nr. 31/1990.

Art. 23. — Membrii consiliului de administrație sunt răspunzători pentru daunele cauzate din vina lor, atât față de terți, cât și față de asociație sau asociați.

Art. 24. — Consiliul de administrație se întrunește cel puțin o dată la fiecare 2 luni, la sediul asociației, la data stabilită de președinte.

Convocările se vor face cu cel puțin 5 zile înainte de data întrunirii.

Consiliul de administrație se poate întruni ori de câte ori este nevoie, la cererea președintelui sau a cel puțin doi dintre membrii săi.

Art. 25. — La ședințele consiliului de administrație este necesară participarea a 2/3 din numărul membrilor săi, iar hotărârile se iau valabil cu votul majorității membrilor prezenți.

Art. 26. — Principalele atribuții ale consiliului de administrație sunt următoarele :

a) asigură conducerea operativă a activității asociației între adunările generale și realizează actele de administrare privind activitatea acesteia ;

b) negociază și își dă acordul pentru semnarea contractului de vânzare-cumpărare a acțiunilor ;

c) organizează și supraveghează distribuția acțiunilor către membrii asociației și raportează rezultatul adunării generale ;

d) organizează și supraveghează vânzările-cumpărările ulterioare de acțiuni între membrii asociației ;

e) aprobă admiterea de noi membri, în condițiile prevăzute de statut ;

f) asigură întocmirea bilanțului și a bugetului de venituri și cheltuieli ale asociației, pe care le supune spre aprobare adunării generale ;

g) exercită orice alte atribuții și îndeplinește sarcinile stabilite în statut sau de către adunarea generală.

Art. 27. — Controlul gestionării patrimoniului asociației poate fi asigurat de o comisie de cenzori formată din trei membri.

Comisia de cenzori întocmește rapoarte pe care le prezintă consiliului de administrație.

Membrii comisiei de cenzori pot fi invitați la ședințele consiliului de administrație.

Art. 28. — Asociația poate să plătească indemnizații membrilor consiliului de administrație, ai comisiei de cenzori și să suporte alte cheltuieli ocazionate de exercitarea acestei activități, conform hotărârii adunării generale.

CAPITOLUL IV

Dobândirea, distribuția și transmiterea acțiunilor

Art. 29. — În condițiile art. 48 alin. 2 din Legea nr. 58/1991, asociația dobândește acțiunile societății comerciale astfel :

1. în numele acelora dintre membrii săi care au subscris acțiuni și care le achită individual, folosind următoarele modalități :

a) plata în numerar ;
 b) schimbul certificatelor de proprietate ;

2. în numele tuturor membrilor săi, grupați în asociație, dobândind acțiuni care inițial nu sunt distribuite individual, utilizând în acest scop :

a) plata în rate, facilitată de Fondul Proprietății de Stat ;

b) credite contractate de asociație.

Art. 30. — Acțiunile subscrise și achitate integral, în modul descris la art. 29 pct. 1, sunt transmise în baza unei cereri de subscriere completată și semnată de fiecare membru al asociației.

Cererea de subscriere de acțiuni este prezentată în anexă.

Art. 31. — Acțiunile dobândite în modul descris la art. 29 pct. 1 sunt transmise membrilor asociației imediat după achitare, dacă statutul nu prevede altfel.

În acest caz, membrii asociației au drept de vot în adunarea generală a acționarilor societății comerciale, corespunzător numărului de acțiuni achitate.

Art. 32. — Acțiunile dobândite în modul arătat la art. 29 pct. 2 pot fi utilizate pentru a garanta creditele luate de la Fondul Proprietății de Stat, de la bănci sau de la alte instituții financiare.

Art. 33. — Acțiunile dobândite de asociație în modul descris la art. 29 pct. 2 se înregistrează în numele acesteia și vor fi distribuite treptat membrilor asociației, corespunzător cu sumele achitate pentru plata ratelor sau rambursarea creditelor.

Asociația va exercita, în adunarea generală a acționarilor societății comerciale, dreptul de vot corespunzător acestor acțiuni, în modul prevăzut de statutul societății comerciale.

Art. 34. — Dividendele distribuite de societatea comercială pentru acțiunile dobândite în condițiile art. 29 pct. 2 și grevate de credite sau rate neachitate vor servi în mod obligatoriu pentru acoperirea acestora.

Art. 35. — Acțiunile sunt nominative și se pot transmite pe durata existenței asociației, în condițiile stabilite de adunarea generală.

Acțiunile dobândite potrivit art. 29 pct. 2 se transmit cu drept de preempțiune membrilor asociației, în condițiile stabilite de adunarea generală.

Art. 36. — În cazul în care membrii asociației nu își exercită dreptul de preempțiune în termen de 30 de zile de la data ofertei, acțiunile pot fi vândute în următoarea ordine de preferință :

- a) noilor angajați care devin membri ai asociației în condițiile prevăzute în statut ;
- b) altor salariați ai societății comerciale care nu sunt membri ai asociației, cu aprobarea adunării generale.

Art. 37. — Vânzările de acțiuni dobândite potrivit art. 29 pct. 2 se fac în conformitate cu prevederile statutului.

Art. 38. — Adunarea generală aprobă, ori de câte ori este nevoie, programul de distribuire a acțiunilor, potrivit criteriilor stabilite prin statut și potrivit opțiunilor fiecărui membru al asociației.

Criteriile se stabilesc în raport cu :

- a) vechimea în societatea comercială ;
- b) funcția ocupată în societatea comercială ;
- c) salariul ;
- d) alte condiții obiective aprobate de adunarea generală.

CAPITOLUL V

Dizolvarea și lichidarea asociației

Art. 39. — Asociația se dizolvă în următoarele cazuri :

- a) când scopul pentru care a fost constituită a fost realizat prin plata tuturor datoriilor și distribuirea tuturor acțiunilor către membrii asociației.

În acest caz, la propunerea consiliului de administrație, adunarea generală poate hotărî dizolvarea asociației ;

- b) când numărul membrilor săi devine mai mic de 1/4 din numărul membrilor de la data constituirii.

În acest caz, adunarea generală va putea hotărî dizolvarea asociației numai după ce a stabilit, cu Fondul Proprietății de Stat și cu ceilalți creditori, modalitățile de stingere a datoriilor față de aceștia.

Art. 40. — După dizolvare, asociația intră în lichidare.

Lichidarea patrimoniului asociației se face de către un lichidator din afara asociației, desemnat de adunarea generală.

Art. 41. — Lichidatorul are următoarele obligații :

- a) să efectueze inventarul și să încheie un bilanț care să constate situația activului și a pasivului asociației ;
- b) să îndeplinească toate operațiunile necesare lichidării și să țină un registru pentru toate operațiunile referitoare la lichidare ;

c) să încaseze creanțele, să realizeze activul și să plătească creditorii.

Art. 42. — Atât față de asociație, cât și față de membrii acesteia, lichidatorul este supus regulilor mandatului.

Art. 43. — La terminarea lichidării, lichidatorul va întocmi un bilanț de lichidare ; acesta, precum și bilanțul întocmit la intrarea în funcție a lichidatorului vor fi supuse spre aprobare adunării generale.

Art. 44. — Bilanțul de lichidare, semnat de lichidator și aprobat de adunarea generală, va fi depus la sediul asociației.

Timp de 30 de zile de la data depunerii bilanțului, oricare asociat care dorește să-l conteste poate să sesizeze instanța judecătorească competentă, citându-se lichidatorul.

Hotărârea instanței este definitivă.

Repartiția produsului net al lichidării între membrii asociației poate avea loc numai după o lună de la data hotărârii de dizolvare a asociației și numai după ce bilanțul de lichidare a fost aprobat.

Art. 45. — Sumele convenite asociațiilor care nu le-au revendicat în termen de două luni de la data aprobării bilanțului, precum și sumele care nu au fost reclamate sau încasate de creditori se vor consemna la C.E.C. sau la o unitate bancară la dispoziția celor îndreptățiți.

Art. 46. — Lichidatorul va fi descărcat de obligațiile sale după aprobarea bilanțului de lichidare.

Art. 47. — La încheierea lichidării patrimoniului, lichidatorul va cere radierea asociației din registrul persoanelor juridice, pe baza hotărârii prin care adunarea generală a hotărât dizolvarea.

CAPITOLUL VI

Procedura de negociere și facilități

Art. 48. — Asociația va desfășura negocieri cu Fondul Proprietății de Stat și cu Fondurile Proprietății Private și va semna contractul de vânzare-cumpărare, stabilind de comun acord, pe baza studiului de fezabilitate :

- a) prețul de cumpărare ;
- b) avansul inițial ;
- c) eşalonarea ratelor ;
- d) dobânda pentru creditul primit.

Art. 49. — După semnarea contractului de vânzare-cumpărare de acțiuni se convoacă adunarea generală a acționarilor, care va modifica în mod corespunzător statutul societății comerciale și va desemna noii administratori în condițiile Legii nr. 31/1990.

După înscrierea în Registrul comerțului a mențiunilor despre modificările intervenite în participarea la capitalul social, membrii asociației își exercită drepturile de acționari în raport cu numărul de acțiuni dobândite.

Art. 50. — Societatea comercială care se privatizează prin transmiterea de acțiuni asociației constituite conform prezentei legi beneficiază, pe toată durata achitării ratelor sau a rambursării creditelor, în condițiile prevăzute în contractul de vânzare-cumpărare de acțiuni, de reducere cu 50% a impozitului pe profit, aferent acțiunilor dobândite.

Dividendele aferente acțiunilor deținute în condițiile prezentei legi sunt neimpozabile, pe durata arătată la alin. 1.

Art. 51. — Facilitățile fiscale prevăzute la art. 50 se aplică la o singură cumpărare de acțiuni.

Veniturile financiare realizate prin facilitățile fiscale menționate se transferă asociației și se utilizează exclusiv pentru plata ratelor, dobânzilor și achitarea creditelor contractate de asociație pentru cumpărarea de acțiuni.

Art. 52. — Asociațiile constituite potrivit prezentei legi beneficiază de următoarele facilități :

1. Fondul Proprietății de Stat va acorda acestor asociații facilitatea plății în rate, în următoarele condiții :
 - a) avansul inițial minim de 20% din prețul negociat ;
 - b) eşalonarea plății pe minimum 5 ani ;
 - c) dobânda anuală negociabilă de maximum 10%.
2. Fondul Proprietății Private la care este arondată societatea comercială în cauză este obligat să primească certificate de proprietate de la membrii asociației în limita a cel puțin 2/3 din cota sa de 30% din totalul acțiunilor societății comerciale, la valoarea negociată cu acesta.

Fondurile Proprietății Private pot primi întregul carnet cu certificate de proprietate oferite de membrii asociației, pentru schimbarea lor în acțiuni, urmând ca, periodic, să se efectueze decontări reciproce între fonduri, potrivit sistemului de arondare a societăților comerciale.

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 30 iunie 1994, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) și ale art. 75 din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
ADRIAN NĂSTASE

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 30 iunie 1994, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) și ale art. 75 din Constituția României.

PREȘEDINTELE SENATULUI
prof. univ. dr. OLIVIU GHERMAN

București, 1 august 1994.
Nr. 77.

ANEXĂ

CERERE DE SUBSCRIERE DE ACȚIUNI

Către *)

Asociația

Societatea Comercială

Subsemnatul/a, domiciliat în, posesor al buletinului de identitate seria nr., declar că :

a) Îndeplinesc condițiile prevăzute de lege pentru admiterea în asociație, având statutul de **) în funcția de ***) la societatea comercială.

b) Am luat cunoștință și sunt de acord cu statutul asociației și cu programul de distribuire de acțiuni, aprobate de adunarea generală a asociației.

c) Solicit un număr de ***) acțiuni cu o valoare nominală de lei fiecare, la prețul de lei fiecare.

Anexez ***) pentru lei, reprezentând % din prețul acțiunilor subscrise.

d) Mă angajez să efectuez restul vărsămintelor în contul acțiunilor subscrise, conform eşalonării comunicate de asociație, în condițiile contractului de vânzare-cumpărare de acțiuni.

Semnătura

Data

*) Cererea se adresează președintelui consiliului de administrație al asociației.

**) Salariat, membru al conducerii, pensionar, producător agricol furnizor sau beneficiar al societății comerciale.

***) Pentru pensionari se va completa cu ultima funcție deținută la societate și cu anul pensionării.

*****) Cel mult numărul de acțiuni distribuit prin program.

*****) Documentul doveditor al plății.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**cu privire la promulgarea Legii privind asociațiile salariaților
și membrilor conducerii societăților comerciale
care se privatizează**

În temeiul art. 77 alin. (1) din Constituția României, promulgăm Legea privind asociațiile salariaților și membrilor conducerii societăților comerciale care se privatizează și dispunem publicarea ei în Monitorul Oficial al României.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

București, 30 iulie 1994.
Nr. 155.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

D E C I Z I E

**cu privire la constituționalitatea Legii privind asociațiile salariaților
și membrilor conducerii societăților comerciale care se privatizează**

Curtea Supremă de Justiție, cu adresa nr. 252 din 21 iulie 1994, a sesizat Curtea Constituțională pentru constatarea neconstituționalității unor texte din Legea privind asociațiile salariaților și membrilor conducerii societăților comerciale care se privatizează.

Din conținutul sesizării rezultă că aceasta privește legea în ansamblul său, cu două excepții referitoare la art. 2 alin. 2 și art. 5 alin. 2, precum și la art. 26. În esență, obiecțiile de neconstituționalitate sunt următoarele :

a) Se susține că noua reglementare, denaturând scopul Legii nr. 58/1991, îngrădește dreptul unor categorii de cetățeni de a participa la procesul de privatizare, ca urmare a încălcării prevederilor art. 41, art. 135 și art. 37 alin. (1) din Constituție referitoare la dreptul de proprietate și la dreptul de liberă asociere.

În acest sens se arată că, întrucât legea se bazează pe disponibilitatea unor persoane de a privatiza societățile comerciale unde sunt încadrate, Fondul Proprietății de Stat și Fondurile Proprietății Private, în calitate de proprietari ai acțiunilor sau ai părților sociale ce alcătuiesc capitalul de stat al acestor societăți, nu vor mai putea influența „forma și ritmul privatizării”, ceea ce ar putea „încetini și chiar denatura activitatea de privatizare de la finalitatea ei”.

De asemenea, se consideră că noua reglementare „contravine spiritului ce se degajă din Constituție în ce privește libertatea de asociere și protecția proprietății private”, întrucât conține dispoziții ce limitează libertatea actului de comerț și protecția concurenței ori care sunt „contrare principiilor fundamentale de asociere”. Această din urmă caracterizare se referă în deosebi la prevederile art. 26 din lege, privind atribuțiile consiliului de administrație al asociației, considerându-se că ele „ar fi firesc să aparțină adunării generale”.

În același sens, se consideră că generalizând constituirea de asociații ale salariaților la toate societățile comerciale, consecințele practice vor fi că acțiunile societăților comerciale nu vor mai putea fi puse în vânzare de Fondul Proprietății de Stat prin oferte de vân-

zare către public sau pe bază de licitație publică, ceea ce este contrar art. 134 din Constituție care consacră principiile economiei de piață, începând cu libertatea comerțului și protecția concurenței loiale.

În ceea ce privește art. 2 alin. 2 și art. 5 alin. 2 din lege, potrivit cărora în aceeași unitate economică se poate constitui o singură asociație, se consideră că aceste prevederi încalcă dreptul la liberă asociere prevăzut de art. 37 alin. (1) din Constituție.

b) Se susține că generalizarea metodei de privatizare constând în schimbul de certificate de proprietate „fără a se ține seama de gradul diferit de atractivitate al fiecărei societăți” ar putea crea inechități sociale și economice, întrucât dă posibilitatea salariaților societății de a participa, în condiții avantajoase, la privatizarea acesteia, spre deosebire de salariații bugetari și agricultori care nu vor putea participa la acest proces. În acest sens se consideră că se încalcă prevederile art. 16 din Constituție, privind egalitatea cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, mai ales că „noua lege admite o singură metodă de privatizare (MEBO), ceea ce limitează cadrul juridic al acestei activități”.

În temeiul art. 18 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 s-au cerut punctele de vedere ale președinților celor două Camere ale Parlamentului și al Guvernului care, însă, nu le-au comunicat.

La data de 25 iulie 1994, Grupul parlamentar al P.U.N.R. din Senat a depus un memoriu prin care, în esență, consideră că obiecțiile de neconstituționalitate invocate de Curtea Supremă de Justiție sunt neîntemeiate. În acest sens se arată că legea criticată a fost elaborată ținându-se seama de opiniile reprezentanților tuturor partidelor reprezentate în Parlament, iar aspectele menționate în sesizare au fost dezbătute și cu reprezentanți ai Ministerului Justiției, Fondului Proprietății de Stat și Fondurilor Proprietății Private. De asemenea, se menționează că singura intervenție contrară legii a fost din partea unor reprezentanți ai Guvernului, așa cum rezultă și din nota transmisă Parlamentului de către domnul ministru de stat Mircea Coșea, al cărei conținut este similar cu cel al sesizării. În

legătură cu critica legată de inechitățile sociale pe care le-ar putea genera noua reglementare, se arată că ea este nejustificată, cât timp prevederile referitoare la oferta și licitația publică sau la negocierea directă, din Legea privatizării societăților comerciale nr. 58/1991, nu sunt afectate.

De asemenea, referitor la afirmația că noua lege ar denatura activitatea de privatizare, se consideră că, dimpotrivă, aplicarea ei presupune conlucrarea Fondului Proprietății de Stat și a Fondurilor Proprietății Private, precum și că ea este utilă, îndeosebi, pentru privatizarea întreprinderilor mici și mijlocii, urmând ca metoda cea mai adecvată să fie stabilită de către cele două Fonduri, în calitate de proprietare ale acțiunilor ce se înstrăinează.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ,

având în vedere obiecțiile de neconstituționalitate din sesizarea Curții Supreme de Justiție, opinia Grupului parlamentar al P.U.N.R. din Senat, prevederile Legii privind asociațiile salariaților și membrilor conducerii societăților comerciale care se privatizează, precum și principiile și dispozițiile Constituției, reține următoarele :

În baza art. 3 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, Curtea constată că este competentă să soluționeze cauza, în temeiul art. 144 lit. a) din Constituție și al prevederilor art. 17 și următoarele din Legea nr. 47/1992, iar sesizarea s-a făcut cu respectarea cerințelor legale.

În legătură cu încălcarea dreptului de proprietate al Fondului Proprietății de Stat și al Fondurilor Proprietății Private asupra acțiunilor și părților sociale ce alcătuiesc capitalul de stat al societăților comerciale ce se privatizează, în sesizare se consideră că dreptul asociațiilor salariaților de a cumpăra, pentru membrii lor, acțiunile — proprietatea acestor Fonduri —, limitează posibilitatea Fondurilor de a influența „forma și ritmul privatizării” și de a înstrăina acțiunile prin ofertă de vânzare către public sau pe bază de licitație publică.

Dreptul de proprietate al celor două Fonduri asupra acțiunilor este subordonat scopului final, care este privatizarea capitalului de stat al societăților comerciale. Aceasta rezultă din prevederile art. 1 din Legea nr. 58/1991, potrivit căreia „Legea privatizării societăților comerciale stabilește cadrul juridic corespunzător transferului proprietății de stat în proprietatea privată a persoanelor fizice și a persoanelor juridice”. De aceea, de principiu, o metodă care, fără a înlătura procedeele actuale de privatizare, prevăzute de Legea nr. 58/1991, este subordonată aceluiași scop, nu poate fi contrară destinației sociale a dreptului de proprietate al acestor Fonduri asupra capitalului social al societăților supuse privatizării.

De altfel, din conținutul art. 26 lit. b) și art. 48 din lege rezultă că acțiunile se negociază de asociația salariaților cu cele două Fonduri, între care se semnează și contractul pentru cumpărarea lor.

De asemenea, după cum rezultă din prevederile art. 29, asociația dobândește acțiuni în condițiile art. 48 alin. 2 din Legea nr. 58/1991. Deci, dacă se are în vedere că, potrivit art. 46 din această din urmă lege, privatizarea se face prin oferte către public, vânzare prin licitație, vânzare prin negociere directă sau prin orice combinație a acestor proceduri și că art. 48 alin. 2 se referă numai la negocierea directă, instituind un drept de preferință în favoarea salariaților care se află în condiții egale de concurență cu alți cumpărători

potențiali, rezultă că noua reglementare se aplică numai în această ipoteză. Ca urmare, asociația salariaților nu participă la oferta sau licitația publică, iar la negocierea directă ea poate dobândi acțiuni numai în cazul în care, așa cum prevede art. 48 alin. 2 din Legea nr. 58/1991, oferă condiții egale cu alți cumpărători potențiali.

De aceea, obiecția legată de limitarea procedeelelor de privatizare constând în oferta și licitația publică și de încălcarea, astfel, a dreptului de proprietate al Fondurilor asupra acțiunilor care urmează a fi privatizate este nejustificată. Nu se poate încălca o procedură de privatizare la care asociațiile nu participă, cât timp noua reglementare nu instituie o ordine prioritară sau de preferință pentru negocierea directă, care este singura metodă de privatizare la care participă asociația salariaților.

În concluzie, având în vedere și dispozițiile art. 41 din Constituție, potrivit cărora conținutul și limitele dreptului de proprietate se stabilesc prin lege, rezultă că prevederile legii criticate, în ceea ce privește garantarea dreptului de proprietate al Fondului Proprietății de Stat și al Fondurilor Proprietății Private, fiind în concordanță cu finalitatea acestui drept, nu sunt neconstituționale. Aceste prevederi nu ar putea fi considerate neconstituționale nici sub aspectul dreptului salariaților, cât timp participarea lor la asociație este benevolă, și nici al celorlalți cetățeni, întrucât participarea lor la procesul privatizării, astfel cum este el reglementat de Legea nr. 58/1991, nu este afectată.

În ceea ce privește art. 16 din Constituție, ce consacra egalitatea cetățenilor în fața legii, în sesizare se susține că acest principiu ar fi încălcat deoarece de avantajele asocierii nu beneficiază decât salariații asociați, nu toți cetățenii care cumpără acțiuni în procesul privatizării. Sunt avute în vedere, în primul rând, facilitățile prevăzute în favoarea salariaților. Este de menționat însă că avantajele legate de cumpărarea de acțiuni în rate sau pe bază de credit sunt prevăzute și de Legea privatizării societăților comerciale nr. 58/1991, care, la art. 49, prevede că salariații, membrii conducerii și pensionarii beneficiază, în condițiile stabilite de Fondul Proprietății de Stat, de credite, plata la termen, plata în rate sau alte facilități, ținând seama de specificul acțiunilor și de condițiile concrete de efectuare a vânzării. Deci facilitățile prevăzute de noua reglementare corespund celor instituite de Legea nr. 58/1991. Această din urmă lege, pe lângă facilitățile pe care le-a menționat expres, îngăduie Fondului Proprietății de Stat să stabilească și alte facilități. De aceea, stabilirea unor asemenea facilități de către legiuitor, cum ar fi în legătură cu plafonarea dobânzii și fixarea unei durate minime a ratelor, evident că nu poate fi neconstituțională, cât timp ele sunt de natură să înlătească procesul de privatizare.

De principiu, însă, instituirea unor facilități pentru salariați nu este contrară prevederilor art. 16 din Constituție, deoarece egalitatea în drepturi nu înseamnă o măsură egală pentru situații diferite. Or, este evident că situația salariaților nu poate fi aceeași cu a altor cetățeni, atât sub aspectul motivației, cât și al interesului în privatizarea societății. În lipsa acestor facilități ar însemna ca privatizarea să fie exclusiv în favoarea celor care au capitalul financiar necesar pentru cumpărarea acțiunilor, cu excluderea, practic, a celor prin a căror activitate capitalul astfel investit

se valorifică, ceea ce este inechitabil și discriminatoriu. Tocmai de aceea, Legea privatizării societăților comerciale nr. 58/1991, ca și unele reglementări similare din alte țări, a stabilit unele facilități la care se referă și noua lege. Acestea puteau fi acordate, potrivit Legii nr. 58/1991, de către Fondul Proprietății de Stat, astfel încât cu atât mai mult ele pot fi acordate de legiuitor.

În ceea ce privește susținerea din sesizare că noua reglementare ar exclude anumite categorii de cetățeni de la procesul de privatizare, ea este neîntemeiată cât timp, așa cum s-a arătat, nu sunt înlăturate metoda privatizării prin ofertă sau licitație publică și nici negocierea directă cu participarea oricărui alt competitor în afară de asociația salariaților. În aceste condiții, nimeni nu este discriminat întrucât, în esență, asociația salariaților este doar un mijloc de organizare și reprezentare a salariaților în cadrul mecanismului general de privatizare prin negocierea directă a acțiunilor, prevăzută de Legea nr. 58/1991, spre a asigura efectivitatea drepturilor pe care le au, astfel încât nu poate avea semnificația unei încălcări a egalității cetățenilor în fața legii.

Constituirea asociației se face prin liberul consimțământ ale celor ce se asociază. Principiul prevăzută la art. 2 alin. 2 și la art. 5 alin. 2 din lege, potrivit căruia într-o societate comercială funcționează o singură asociație, este o restrângere a dreptului de asociere justificată însă de prevederile art. 49 alin. (1) din Constituție, întrucât, evident, o asemenea asociație poate valorifica în condiții mai bune drepturile membrilor decât dacă aceștia s-ar organiza în mai multe asociații care ar concura între ele. Concurența, la negociere, este — așa cum rezultă din prevederile art. 48 alin. 2 din Legea nr. 58/1991 —, în principal, între salariați și alți cumpărători potențiali.

În ceea ce privește atribuțiile consiliului de administrație prevăzute la art. 26, care se susține în se-

sizare că „ar fi firesc să aparțină adunării generale“, este de menționat că aceasta nu reprezintă o problemă de constituționalitate, cât timp nu se încalcă un drept fundamental al membrilor asociației, consacrat de Constituție.

De asemenea, nu reprezintă o problemă de constituționalitate critica făcută în sesizare în legătură cu utilizarea, pentru dobândirea acțiunilor, a certificatelor de proprietate „fără a se ține seama de gradul diferit de atractivitate al fiecărei societăți comerciale“, având în vedere că la baza declanșării privatizării stă, potrivit art. 7 din lege, un studiu de fezabilitate.

În legătură cu obiecția de neconstituționalitate legată de încălcarea prevederilor art. 134 din Constituție, care consacră principiile economiei de piață, este de menționat că asociațiile salariaților, facilitând privatizarea, evident că înlesnesc crearea unei asemenea economii și deci, prin ipoteză, nu pot fi contrare ei. Numai într-o concepție potrivit căreia o asemenea economie este asociată cu o polarizare accentuată a societății, noua reglementare ar putea fi considerată ca anti-nomică. Dar această concepție nu este a Constituției, care proclamă, la art. 1 alin. (3), demnitatea omului și libera dezvoltare a personalității umane ca valori supreme și garantate. De aceea privatizarea, în măsura în care este concepută ca un proces democratic, nu poate fi în favoarea numai a celor care au acumulat capitalul necesar pentru cumpărarea acțiunilor societăților comerciale ce se privatizează, astfel încât posibilitatea salariaților de a participa, în mod organizat, la acest proces, este o măsură legislativă de natură să asigure efectivitatea drepturilor ce le-au fost conferite de lege spre a putea accede la proprietatea acțiunilor deținute în prezent de stat.

Ținând seama de considerentele expuse, se constată că prevederile Legii privind asociațiile salariaților și membrilor conducerii societăților comerciale care se privatizează sunt constituționale.

Văzând și dispozițiile art. 41, art. 134, art. 37 alin. (1) și art. 144 lit. a) din Constituție, precum și ale art. 17—20 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

D E C I D E :

1. Dispozițiile Legii privind asociațiile salariaților și membrilor conducerii societăților comerciale care se privatizează sunt constituționale.

2. Prezenta decizie se comunică, potrivit legii, Președintelui României, precum și Curții Supreme de Justiție și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Deliberarea a avut loc la data de 27 iulie 1994 și la ea au participat Vasile Gionea, președinte, Mihai Constantinescu, Miklós Fazakas, Antonie Iorgovan, Ioan Muraru, Florin Bucur Vasilescu și Victor Dan Zlătescu, judecători.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. dr. VASILE GIONEA

București, 27 iulie 1994.
Nr. 85.

Magistrat-asistent,
Constantin Burada

EDITOR : PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial“, București, calea 13 Septembrie — Palatul Parlamentului, sector 5, cont 30.98.12.301 B.C.R. — S.M.B.
Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenți economici, București, str. Blanduziei nr. 1, sector 2, telefon 6.11.77.02.
Tiparul : Tipografia „Monitorul Oficial“ București, str. Jiului nr. 163, sector 1, telefon 6.93.55 58.